

วิภู ศรีวิลาศ

ศิลปินเซรามิกอาร์ตส์ชาวไทยในออสเตรเลีย

ในออสเตรเลีย ชื่อของวิภู ศรีวิลาศ ศิลปินเซรามิกอาร์ตส์ ชาวไทยคนนี้ ไม่เป็นรองใครเลย

คุณวิภูได้ไปร่ำเรียนและตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ที่ออสเตรเลีย ทำงานเป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงาน ส่งสมประสงค์ จนชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงการเซรามิกอาร์ตส์ระดับนานาชาติ

เขาเคยจัดแสดงผลงานมาแล้วหลายครั้ง ทั้งแสดงเดี่ยว และร่วมกับศิลปินคนอื่นๆ ทั้งในออสเตรเลียและอีกหลายประเทศในหลายภูมิภาคของโลก

ด้วยแนวคิดและรูปแบบผลงานที่นำเสนออย่างโดดเด่น ทำให้ผลงานของคุณวิภูถูกนักสะสมจับจองเป็นเจ้าของหมดทุกครั้ง และมีหอศิลป์หลายแห่งซื้อไปเพื่อจัดแสดงให้ผู้คนสนใจงานศิลปะได้ชม เช่น ที่

Art Bank Australia ที่เมลเบิร์น Tasmania Museum and Art Gallery ที่แทสมาเนีย

National Art Gallery of Australia

วงการศิลปะเซรามิกเมืองไทยได้รู้จักกับงานของคุณวิภูอย่างใกล้ชิดเป็นครั้งแรก เมื่อเขานำผลงานกลับมาจัดแสดงที่บ้านเกิดเมื่อปีค.ศ.๒๐๐๕ หลังจากนั้นชื่อและงานของเขาก็เป็นที่พูดถึงและจับตามอง

ปีนี้คุณวิภูมีโอกาสมาเมืองไทยอีกครั้ง ระหว่างเดือนกันยายนจนถึงเดือนธันวาคม เพื่อทำโครงการต่างๆเกี่ยวกับเซรามิก

“ปรกติกลับมาเมืองไทยสองปีครั้งแล้วมาครั้งละหนึ่งถึงสองอาทิตย์เท่านั้น แต่คราวนี้มาอยู่นานสามเดือน เพราะมา

ทำศิลปินพำนัก ตามคำเชิญของสาขาเซรามิกส์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาฯ

...ผมจะมาสอนนิสิตปี ๓ ปี ๔ สอน ๒ วัน คือวันจันทร์สอนวิชาโมลด์แล้วให้โปรเจกต์เขาทำเยอะเลย วันพฤหัสบดีก็สอนเรื่องการตกแต่ง ซึ่งเราจะเชิญศิลปินมาเป็นแขก อย่างคุณจ๊กกาย ธิริบุตร ที่เป็นเพื่อนกับผม เขาทำผ้าที่ใช้วัสดุอื่นมาผสมกับผ้า เราจะเชิญเขามาพูด เด็กจะได้ทำใช้วัสดุอื่นผสมกับดินเชิญคุณโน้ส-อุดมมาสอนเรื่องการทำงานศิลปะแบบรวดเร็ว ฉับไว

...สามเดือนนี้ นอกจากจะมาสอนนักศึกษาแล้ว ยังมาทำงานที่ไว้เพื่อแสดงเดี่ยวปีหน้า ที่ศุภโชค อาร์ต เซ็นเตอร์ งานชุดนี้ชิ้นใหญ่มาก ใหญ่ที่สุดที่เคยทำสูงเกือบหนึ่งเมตรเลยครับ”

นี่จึงน่าจะเป็นช่วงเวลา ๓ เดือนที่ยังไม่น้อยสำหรับคุณวิภู แต่ไม่ยากเกินไปสำหรับคนที่จับดินปั้นเป็นงานศิลปะมาตั้งแต่เป็นวัยรุ่น

คุณวิภูเกิดและเติบโตที่กรุงเทพฯ ก่อนไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านเซรามิกที่ออสเตรเลีย

ชีวิตวัยเด็กของเขาไม่ได้มีเรื่องบันเทิงใจให้เป็นเรื่องราวแบบที่ทำอยู่ทุกวันนี้ในหัวเลย หากจะบอกเป็นเรื่องของโชคชะตาที่พาเขามาอยู่กับดิน คุณจะเชื่อไหม

“ชื่อวิภู เป็นชื่อจริงของผมครับ พระตั้งให้ แปลว่า ผู้ยิ่งใหญ่ในสามโลก คือพระนารายณ์ แล้วอาจารย์ภาษาไทยแปลให้อีกว่า พระนารายณ์มีหลายปาง ปางวิภูคือปางที่แปลงเป็นนางรำมาหลอกนันทก

...ผมเป็นคนกรุงเทพฯ บ้านอยู่บางกะปิ เด็กๆเคยถามคุณแม่ว่าทำงาน

อะไร คุณแม่ก็จะบอกว่าทำงานรับจ้างแต่จริงๆคือทำงานที่ปูนซิเมนต์ไทย ส่วนคุณพ่อเป็นตำรวจ

...คุณพ่อคุณแม่เลิกกันตั้งแต่ผมยังเด็กมาก ผมเลยไม่รู้ว่าจะรั้งผม เป็นลูกคนเดียวของทั้งสองคน แต่มีน้องต่างบิดาอีก ๑ คน เป็นน้องสาว ส่วนคุณพ่อไปอยู่ที่อเมริกา เสียชีวิตที่นั่นสัก ๑๐ ปีแล้ว

...ตอนเด็กๆผมจะอยู่ ๒ บ้าน วันธรรมดาจะอยู่บ้านยาย ไปเรียนที่สาธิตประสานมิตร พอเสาร์-อาทิตย์ไปอยู่กับคุณแม่

...จำได้ว่าตอนเล็กๆไม่ได้ชอบศิลปะมาก ผมรู้สึกว่ามีชีวิตผมเริ่มต้นหลังจากผมไปเมืองนอกแล้ว

...แต่ผมชอบการแสดง ชอบเล่นหุ่นมือ แล้วที่โรงเรียนมีอาจารย์บรรณาธิกร์ชื่ออาจารย์ภา ทานอยากให้คนเข้าห้องสมุด มาอ่านหนังสือ ผมเลยเรียกเพื่อนๆซึ่งรุ่นเดียวกับผม ก็มีจ๊กกาย มีโอ-ชนวัฒน์ แล้วก็เพื่อนอีกคน ที่มารวมกลุ่มกันไปเล่นหุ่นเพื่อเรียกคนมาห้องสมุด

...ผมกับจ๊กกายกับเพื่อนกลุ่มนี้จะเรียกกันมาตั้งแต่อนุบาลจนจบป.๖ แล้วข้ามไปสาธิตประสานมิตรฝั่งมัธยมด้วยกัน ผมกับจ๊กกายก็เป็นเพื่อนสนิทกันมาตั้งแต่เด็กๆ ตอนนั้นก็เพื่อนรักกันมากกว่า ๔๐ ปีแล้วครับ

...ผมว่าพื้นฐานที่สำคัญที่สุด คือความมั่นใจในตัวเองนั้น ผมได้มาจากโรงเรียนสาธิตประสานมิตร ที่นี้สอนให้เรา มีความเชื่อมั่น และกล้าแสดงออก”

เมื่อถึงช่วงที่จะต้องขยับขึ้นไปเรียนมัธยมปลาย คุณวิภูตัดสินใจเลือกอีกเส้นทางที่ไม่ใช่สายวิชาสามัญเหมือนเพื่อนๆ

“ชื่อวิภู เป็นชื่อจริงของผมครับ พระตั้งให้ แปลว่า ผู้ยิ่งใหญ่ในสามโลก”

“พอม.๔ ผมย้ายไปเรียนช่างศิลป์ ตอนที่ผมเริ่มอยากเรียนศิลปะคือตอนที่ อยู่ม.๓ แต่ไม่รู้หรือกว่าอยากจะทำอะไร แล้วที่ไปเรียนช่างศิลป์ก็ไม่ได้อยากเรียน เลย จริงๆอยากเรียนนาฏศิลป์(หัวเราะ)

...คือตอนขึ้นม.๔ อาจารย์แนะแนวบอกให้ผมเรียนสายวิทย์-ศิลป์ แต่พอเรียนแล้วผมรู้สึกว่าจะไม่อยากเรียนเลย สอบตกหมด จากที่ม.๑ ม.๒ ม.๓ เราเรียนปานกลางถึงดี พอมาม.๔ ตกหมดเลย เพราะไม่อยากเรียน แต่พอวิชาศิลปะที่ชอบมากๆ กลับทำได้ดี

...คุณแม่ถามว่าจะเอายังไงต่อ ผมเลยตัดสินใจจะไปสมัครเรียนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ แต่วันที่ไปสมัคร พอเดินไปถึงวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่วังหน้า ปรากฏว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ มีแต่ห้องกับเคาน์เตอร์ เราไม่รู้จะติดต่อกับใคร เลยไม่ได้สมัคร

...แล้วจริงๆคุณแม่ก็ไม่ได้อยากให้เรียนนาฏศิลป์เท่าไร พอหันหลังเดินกลับ มาเจอป้ายของวิทยาลัยช่างศิลป์เปิดรับสมัคร คุณแม่เลยบอกว่า ลองดูม๊ยะเลยลองสมัครสอบ ปรากฏว่าสอบติด”

แม้จะเป็นคนละเส้นทางกับสิ่งที่ตั้งใจไว้ แต่สุดท้ายนี่ก็เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง

“ตอนนั้นเป็นปีสุดท้ายก่อนที่ช่างศิลป์จะย้ายไปลาดกระบัง พอเข้าไปเรียนก็ตั้งใจ คือตอนเรียนมัธยมเราไม่รู้ว่าจะเรียนแบบนี้มีอยู่ แล้วจะเอามาเลี้ยงชีพได้ ผมเข้าไปเรียนปี ๑-๒-๓ เหมือนไปข้าม.๔

...ตอนเรียนที่ประสานมิตร วิชาศิลปะเป็นวิชาที่เราทำได้ดี แต่พอมานี่แล้วเทียบกับคนอื่นแล้ว ก็ไม่ดีหรอกครับ เหมือนเราไม่มีพื้นฐานเลย เข้าไปถึงได้ไปอยู่ห้อง จ ฉิ่ง (หัวเราะ) เพราะคนเก่งๆเขาอยู่ห้อง ก ไก่ ข ไข่ เราไปอยู่ห้องโหล่สุดเลย

...สำหรับผม วิทยาลัยช่างศิลป์คือวิทยาลัยที่ผมได้มาเรียนรู้ชีวิต ตอน

ที่เรียนประสานมิตร ชีวิตเหมือนความฝันอยู่หน่อยๆ แต่พอไปอยู่ช่างศิลป์ ชีวิตเปลี่ยนไปเลย

...กลุ่มเพื่อนก็เปลี่ยนหมด เราต้องเอาตัวให้รอด แล้วคนที่เรียนที่นี่ต้องจน ถ้ามีเงินเพื่อนจะไม่คบ หรือถ้าเพื่อนคบ ก็จะไม่ไถเงิน (หัวเราะ)

...ที่นี่พอจนก็ต้องกินเหล้า แล้วกินผสมไม่ได้ ต้องเพียวๆ ออเนอะหรือก็ต้องสูบบุหรี่ ชีวิตทุกคนต้องลำบาก

...จากเดิมที่เคยอยู่กับเพื่อนๆที่มีชีวิตอินโนเซนส์ตอนมัธยม เข้ามาช่างศิลป์เจอเพื่อนที่ทุกคนมีประสบการณ์ชีวิตต่างๆกัน เราก็ได้เรียนรู้ชีวิตมาจากเพื่อน

...ผมกลายเป็นคนกินเหล้า แต่ไม่สูบบุหรี่ คือโชคดีที่ไม่ติด เพราะเวลาสูบบุหรี่เราต้องไปหลังโรงเรียน แต่ปรากฏว่าพอสูบแล้วไอ เลยไม่ชอบ แต่ต้องกินเหล้า เพราะถ้าไม่กิน เราจะรู้สึกว่าจะเข้ากับกลุ่มเพื่อนไม่ได้

..ส่วนเรื่องการเรียน ผมว่าที่นี่เป็นที่ที่เพาะบ่มฝีมือและความคิดสร้างสรรค์ เป็นที่ที่เราได้รู้จักการทำงานศิลปะอย่างเต็มเวลา”

ตอนนั้นคุณแม่รู้สึกอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลงของลูกชาย

“คุณแม่เคยเขียนลงเฟซบุ๊กครั้งหนึ่งว่า ทำไม่ถึงให้ลูกไปเรียนศิลปะ เพราะตอนนั้นลูกเพื่อนคุณแม่ไปเรียนศิลปะแล้วพ่อแม่ไม่ยอม คนก็เอาไปแชร์กันเป็นร้อยเลยครับ

...คุณแม่บอกว่า มีคนถามว่า ถ้าลูกเรียนไม่ดี ทำไม่ไม่ส่งไปเรียนเมืองนอกให้ไปเรียนศิลปะ เดียวก็เสียคน สู้ให้ไปเรียนนอกชนดีกว่า

...คุณแม่บอกว่า ก็ไม่รู้จะทำยังไง เพราะลูกชอบทางนี้ ถ้าไปบังคับเขาจะเกิดอะไรขึ้นก็ไม่รู้ แต่เมื่อเขาเลือกจะมาทางนี้ก็ต้องสนับสนุนเขาไป

...จริงๆคุณแม่ก็ซัพพอร์ตกับการที่

เราเรียนศิลปะอยู่ช่วง ๒-๓ ปีแรกเท่านั้น จนกระทั่งปัจจุบัน ที่ผ่านมามีคุณแม่บอกว่า ถึงตอนนั้นดูไม่ดี แต่ตอนนั้นคิดว่าตัดสินใจถูกแล้วที่ให้ลูกเลือกในสิ่งที่ลูกชอบ ลูกถึงได้มาประสบความสำเร็จแบบนี่ เพราะถ้าเกิดแม่บังคับตั้งแต่ตอนนั้น ตอนนั้นลูกอาจจะไม่ได้มาถึงวันนี้ก็ได้”

ด้วยความเข้าใจและกำลังสนับสนุนของคุณแม่ เป็นแรงผลักดันให้ลูกชายไปถึงสิ่งที่ฝัน เพราะการเลือกเรียนเซรามิกในสมัยนั้น ยังไม่ได้เป็นที่นิยมนัก

“คือตอนเรียนช่างศิลป์จะเรียนรวมทุกอย่างหมดก่อน แล้วหนแรกที่เรียนปั้นเซรามิก คือเรียนกับอาจารย์เกริกบูรณะ ยมมาศ จำได้เลยว่า อาจารย์สอนให้ทำโมบายล์ แต่ตอนที่มาเรียนครั้งแรก ทำเสร็จก็ยังไม่ได้อชอบ มาชอบทีหลัง

...ที่นี่เด็กช่างศิลป์ทุกคนจะต้องมีงานพิเศษหารายได้กัน ผมก็ทำเครื่องประดับจากดินญี่ปุ่นไปขาย บั้นเป็นตุ้มหูสร้อย ตอนนั้นไปฝากขายที่ร้านไพรเวทอยู่ใต้โรงหนังลิโต้

...ตอนไปฝากอาทิตย์แรกไม่กล้าโทรไปเช็ด จนผ่านไป ๒ อาทิตย์ ถึงได้โทรไป แล้วถามเขาว่าเป็นอย่างไรบ้าง

...พี่เขาถามว่าทำไมเพิ่งโทรมา เราก็ใจหายแล้วว่าอะไร พอเขาบอกว่าของหมดไปตั้งแต่ ๒ วันแรกแล้ว เราก็ใจขึ้นขึ้น

...ที่นี้ก็ทำใหญ่เลย บั้นมือ ทำเองคนเดียว ทำเป็นรูปปลา ดาว หอย สมัยนั้นเขานิยมอันใหญ่ๆ ขายคู่ละ ๘๐ บาท ๑๕๐ บาท

...ผมทำงานอยู่ปี ๓ ก็รู้ว่าดินญี่ปุ่นไม่คงทน เพราะแมลงสาบมาแทะกิน เลยคิดว่าจะทำด้วยวัสดุอะไรที่ทนกว่านั้น ก็นึกถึงเซรามิก เลยมาลองเสิร์ชหาข้อมูลว่าจะเรียนที่ไหน เพราะอยากทำเซรามิกให้เก่ง”

คำตอบที่ได้คือ มหาวิทยาลัย

“ผมเป็นคนกรุงเทพฯ คุณแม่ทำงานที่ปูนซิเมนต์ไทย ส่วนคุณพ่อเป็นตำรวจ
คุณพ่อคุณแม่เลิกกันตั้งแต่ผมยังเด็กมาก ผมเลยไม่รู้ว่าจะรั้งแม่”

คุณแม่-ตั้มระย้า มังคละพุกกะ

ศิลปิน

“ผมเอ็นทรานซ์เลือกศิลปิน แต่ไม่ติด เลยจะว่างอยู่ปีหนึ่ง คุณแม่ถามว่าเอาอย่างไรดี อยากทำอะไร แล้วคุณแม่ก็เสนอว่า ไปเรียนตัดเสื้อมั๊ย ช่วงนั้นเลยไปเรียนตัดเสื้อที่ระพี เพราะยังไม่แน่ใจว่าจะทำอะไรกับชีวิต ผมเรียนแพทเทิร์น แต่เรียนอยู่พักหนึ่ง รู้สึกว่าไม่ใช่ เลยเริ่มหาที่เรียนใหม่

...แต่ต่อมาสิ่งที่เรียนจากระพีกลับมา มีอิทธิพลต่องานศิลปะที่ผมทำอยู่ขณะนี้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเขียนแพทเทิร์น และการวางแผน การขึ้นรูปงาน มีงานอยู่ช่วงหนึ่งที่ขึ้นรูปเหมือนการเย็บเสื้อเลย ทั้งๆที่ตอนเรียนก็ไม่เห็นว่าจะได้ นำมาใช้ในการทำงานเซรามิกเลย”

ที่เรียนใหม่ที่คุณวิญจเจอ ก็เกิดจากความบังเอิญอีกครั้ง

“ตอนนั้นผมไปทำพื้นที่โรงพยาบาลพญาไท ๒ เห็นเขาติดประกาศรับสมัครนิสิตนักศึกษาของม.รังสิต ก็เลยสมัคร ซึ่งพอเราเลือกเรียนต่อ คุณแม่ก็ตีใจมาก ตอนไปสมัคร เขามีให้เลือกว่าสาขานั้นสาขานี้ แต่ผมเลือกเซรามิกอย่างเดียวเลย เพราะตอนนั้นใจอยากไปเรียนเพื่อจะมาทำเครื่องประดับให้ดีขึ้น

...พอไปสอบ อาจารย์ก็เรียกมาสัมภาษณ์ว่าทำไมเลือกแต่เซรามิก ถ้าเกิดไม่ติดเซรามิกจะเรียนอย่างอื่นมั๊ย เพราะทุกคนจะเลือกเหมือนกับกันไว้ว่า ถ้าพลาดจากเซรามิก ก็ยังได้เรียนอย่างอื่น

...ผมบอกว่า ถ้าไม่ได้ก็ไม่เรียน เพราะเลือกมาเพื่อจะเรียนเซรามิก ก็เลยเป็นที่ฮือฮาในปีนั้นว่ามีเด็กอยู่คนหนึ่งที่จะมาเรียนเซรามิกโดยตรง

...พอมองกลับไปถึงคิดว่าความสำเร็จตรงนี้มันมาจากจิตใจเราที่แน่วแน่มั่นคงมาตั้งแต่ตอนแรกที่ยากจะเรียนเซรามิกนี่เอง

...ผมก็สอบเข้าได้ มีเพื่อนร่วมรุ่นประมาณ ๒๐ กว่าคน แต่ไม่มีใครเลือกเป็นอันดับแรกเหมือนเรา น่าเสียดายที่ตอนนี้สาขานี้ปิดไปแล้วด้วย

...การเรียนเซรามิกมันมีเทคนิคต่างๆเยอะแยะ ถ้าไม่เรียน คิดเองทำเองก็ได้ แต่มันได้แค่ส่วนหนึ่ง แต่ถ้าไปเรียนเราก็ได้พื้นฐานมา แล้วก็ขยับขยายไป

...ผมเลือกเรียนเซรามิกเพราะชอบความรู้สึกสัมผัสเวลาจับดินครับ มันเนียนนุ่ม โดยเฉพาะดินพอร์ซเลน เนื้อดินจะละเอียด และเหนียวมือมาก ผมคิดว่าดินมีชีวิตของมันเอง ไปบังคับไม่ได้ ต้อง

ค่อยๆทะลอม หรือไม่ก็ให้เขานำทาง ไปบังคับขึ้นใจไม่ได้ ถ้าทำอย่างนั้นงานร้าวหมด

...ต้องทำความรู้จักกับเขาให้ดี ถึงจะทำงานด้วยกันได้ อยู่กันไปอยู่กันมา ก็เหมือนเพื่อนสนิทกัน ถ้าใช้ดินชนิดใหม่ก็ต้องใช้เวลาทำความรู้จักกันอีก แล้วทำงานกับดินมันก็คอยเตือนให้เราติดดินอยู่เสมอ

...นอกจากวิชาความรู้ สิ่งที่ดีที่สุดที่ได้จากม.รังสิต คือได้เจออาจารย์สุโรจนา เศรษฐบุตร ตอนนั้นอาจารย์เพิ่งจบจากอเมริกามา เป็นอาจารย์คนแรกที่สอนเซรามิกอาร์ตส์ อาจารย์คนอื่นจะสอนขึ้นเป็นหมุน สอนปั้นมือ แต่คอนเซ็ปต์หรือการทำให้เป็นเซรามิกอาร์ตส์ จะยังไม่มี จะมีแต่ทำเป็นชุดน้ำชา ชุดกาแฟ

...อาจารย์สุจะให้อิสระมากในการทำงาน แล้วสนับสนุน สอนด้วยโพลีที่ฟแทนที่จะบอกว่าไม่ดี ก็บอกว่า จุดนั้นดี จุดนี้ดี เราก็จำมาตั้งแต่ตอนนั้น จำมาเรื่อยๆ ถ้าถามว่าได้ดีมาจากไหน ก็ต้องบอกว่าจากอาจารย์สุครับ

...ผมยังติดต่ออาจารย์มาจนบัดนี้ อย่างช่วงนี้ที่มาทำงานที่ฟ้าฯ ผมมีปัญหาเรื่องดินที่เมืองไทย หาซื้อดินทำโพรกก็ไม่

“ตอนที่เรียนประสานมิตร ชีวิตเหมือนความฝันอยู่หน่อยๆ แต่พอไปอยู่ช่างศิลป์ ชีวิตเปลี่ยนไปเลย”

ทำงานในสตูดิโอ

ได้ คือที่ออสเตรเลียจะมีดินขาวสำหรับทำพอร์ซเลน แต่ที่นี่จะเป็นดินชนิดหนึ่งที่เขาเรียกว่าคอมพาวเคิลย์ ใช้มาตั้งแต่เรียนปริญญาตรี จนทุกวันนี้ก็ไม่เปลี่ยน...เป็นดินที่ไม่ได้ทำสำหรับเซรามิกอาร์ตส์ แต่เป็นดินสำหรับโรงงาน ไปปั้นขึ้นรูป ทำในพิมพ์ ทำให้ดินเหลว พอแห้งก็แห้งแต่ข้างนอก ข้างในเหลว พอมาปั้นงานนี้ เหมือนจะแห้ง แต่พอบิดบีบหลุดเลย แต่ถ้าอยู่ในโมลด์ ก็คงรูปของมันไป

...อาจารย์สุก็เมตตามบอกว่า
'เตี้ยควรทำดินให้ ๒๐๐ กิโล'

...อาจารย์ผสมดินให้ใหม่ เพราะถ้าดินขุดมาเลยมันจะมีขยะ มีความเหนียวไม่พอ เเผาไฟสูงไม่ได้ จะแตก อาจารย์จะมีสูตรของอาจารย์เองว่า เขาดินนี้ เคมีคัลอันนี้มาผสมกันแล้วนวด

...งานนี้เลยซาบซึ้งมาก ว่าจะใช้ดินที่อาจารย์ทำให้ มาสร้างงานเพื่อที่จะแสดงปีหน้า

...ถ้าถามว่าดินที่ไหนดี ต้องบอกว่าดินจากจีนครับ จากจีนต่อจิ้ง ที่ทำพอร์ซเลนดีที่สุด เป็นเมืองที่ทำส่งออกลายคราม เป็นเมืองที่น่าสนใจ บินจากเซี่ยงไฮ้ประมาณ ๑ ชั่วโมง

...ดินจากเมืองอาริตะญี่ปุ่นก็ดีครับ”
ความรู้เรื่องเซรามิกที่เรียนมา ๔ ปี ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในเชิงของงานศิลปะ หลังเรียนจบปริญญาตรี

“ก่อนเรียนจบ ตอนปี ๓ เขาให้ไปฝึกงาน ผมไปฝึกงานที่ร้านดินดี แต่ปิดไปแล้ว

...แล้วพออยู่ปี ๔ เเรกก็หางาน มีรุ่นพี่ทำงานอยู่บริษัท เป็นโรงงานทำกระถาง เป็นบริษัทไม่ใหญ่ เขาทำกระถางส่งออก มีโรงงานอยู่ที่ศรีราชา

...ตอนไปสมัครงาน เจ้านายบอกว่าขอทดสอบ ให้เวลา ๒๐ นาทีให้ออกแบบกระถางมาให้เยอะที่สุด เเรกก็นั่งไป ๒๐ นาที เขียนมาได้ ๒๐-๓๐ แบบ เขาก็รับเข้าทำงาน

...พอปีหนึ่งผ่านไป มีเพื่อนมีรุ่นน้องที่จบ เเรกก็แนะนำให้มาสมัครงานที่เดียวกับเรา เพราะอยากให้มาช่วยๆกัน เจ้าของก็ให้ข้อสอบเดิม คือออกแบบกระถางใน ๒๐ นาที ผมเพิ่งรู้ว่าเขาทำกันแค่อันสองอัน มิน่าทำไมเราถึงได้งานง่ายๆ เพราะเราเขียนเยอะขนาดนั้นนี่เอง (หัวเราะ)

...แล้วผมได้เจ้านายที่ดีมาก คือเงินเดือนไม่เยอะ แก่กับบอกว่า เป็นดีไซเนอร์ถ้าออกแบบแล้วทำออกมาขายดี เขา

จะให้เข้ามาทำงานสายได้ ตามแต่ที่เราจะมา ขอให้งานเสร็จ แล้วปรกติ บริษัทจะทำวันเสาร์ครึ่งวัน แต่ถ้าไม่มีอะไร ก็ไม่ต้องมา ไปรีเสิร์ชได้ ไปจตุจักรทำมาร์เก็ตรีเสิร์ชให้บริษัท”

คุณวิภูสนุกกับการทำงานออกแบบกระถางได้ ๒ ปี คุณแม่ก็หยบยื่นโอกาสดีๆให้แก่อีกครั้ง

“คุณแม่ให้เลือกว่า จะซื้อรถ หรือไปเรียนต่อ ซึ่งข้อเสนอชัดเจนอนุญแล้วที่เราต้องเลือกไปเรียนต่อ

...ที่นี่พอจะไปเจ้าของก็ไม่อยากให้เราไป บอกว่าแทนที่คุณจะไปเรียนต่อเอาเงินมาหุนกันมัย มาเป็นทุนส่วนบริษัท ผมนอนคิดอยู่ ๑ คืน ก็ยืนยันคำตอบเดิมว่า ขอไปเรียนดีกว่า

...ตอนนั้นมีอยู่ ๒ ที่ที่จะไป คือออสเตรเลียกับอเมริกา แต่เลือกออสเตรเลีย เพราะ หนึ่ง-อเมริกาแพงกว่า สอง-ไกลกว่า สาม-คนที่จบอเมริกาตอนนั้น ถ้าไม่ได้อยู่ยุดัง คนก็ไม่คิดว่าดีเท่าไร เพราะสมัยอะอะ

...แต่คนที่จบออสเตรเลีย มีอยู่ลึบถึงลึบสองยุดังทั่วประเทศ ถ้าเกิดไม่ดีจริงก็ไม่จบ แล้วก็ไกลบ้านกว่าด้วย”

นั่นเป็นการเดินทางไกลตามลำพัง

Party Devil ๒๐๑๕

Lion ๒๐๑๕

Lust ๒๐๑๕

งานชุด Happy Land ๒๐๑๔

งานสีสดใสที่ไม่ค่อยได้ทำแล้ว

S&M Mermaid 2000 งานสร้างชื่อ

S&M Mermaid 2000 งานสร้างชื่อ ชั้นนี้เก็บไว้เอง

ชุดชาที่ขายดี

งานชิ้นเล็กๆ

งานชุดลายคราม
แสดงครั้งแรกที่
กรุงเทพฯ ๒๐๐๕

นิทรรศการที่กรุงเทพฯ ปี ๒๐๑๒

สตูดิโอที่จุฬาฯ

งานแสดงที่เมลเบิร์น ปี ๒๐๑๒

“ผมคิดว่าดิฉันมีชีวิตของตัวเอง ต้องค่อยๆทะลอม หรือไม่ก็ให้เขานำทาง ไปบังคับขึ้นใจไม่ได้ ถ้าทำอย่างนั้นงานร้าวหมด”

ครั้งแรกของคุณวิภู

“ปีค.ศ.๑๙๙๕ ผมไปที่เมลเบิร์น และต้องไปเรียนภาษาอยู่ ๑๐ เดือน เป็นการจากบ้านครั้งแรกซึ่งโหดมากเลยครับ คือเราจองที่พัก จองคนที่จะมารับจาก แอร์พอร์ตเรียบร้อย มีคนจากเอเยนซ์ติดต่อให้ แต่พอถึง คนมารับไม่มา

...แล้วการบินไทยจะบินไปถึงเที่ยงคืน เราบินหนแรกไม่รู้จะทำยังไง ทำอะไรไม่ถูก พูดยังไม่เป็น ก็ได้แต่นั่งรออยู่ในแอร์พอร์ต แล้วมีน้องนักเรียนไทยอีกคนหนึ่งรออยู่เหมือนกัน เลยมานั่งคุยกัน รู้ว่าไปเรียนที่เดียวกัน อยู่มหาวิทยาลัยเดียวกัน

...เรานั่งรอกันอยู่เป็นชั่วโมงกว่าคนที่รับจะมา แล้วก็คนเดียวกัน พอเขามารับก็ไปส่งที่หอตอนนั้นตีหนึ่งแล้ว ทุกอย่างปิดหมดแล้ว เข้าหอไม่ได้อีก ทำยังไงดี

...ที่นี้คนขับเขามาสาย ก็รู้สึกผิดเลยลงมาช่วยโทรศัพท์เรียกผู้จัดการตึกให้ลงมา บอกว่า มีนักเรียนมาแล้ว คือถ้าคนนี้ไม่คุยให้ ผมก็ไม่มีที่นอน ต้องนั่งรออยู่นอกตึก

...ส่วนน้องผู้หญิงเขาไปอยู่โฮมสเตย์ คนขับก็ไปส่งเขาก่อน แต่ออสเตรเลียตอนนั้นยังไม่ค่อยโหดมาก คนยังชื่อๆใสๆ

...พอไปเรียนภาษาก็ไปเรียนรู้อีกอย่างหนึ่งว่า คนไทยที่ไปเรียนภาษา เขาไม่ได้มาเรียนภาษา แต่เหมือนเขามาได้เพื่อนกลุ่มใหม่ เขาจะอยู่แต่กลุ่มคนไทยด้วยกัน พอเพลงไทยออกปั๊บ พຽນนี้เขามีกันแล้ว

...สมัยก่อนไม่มีอินเทอร์เน็ต ก็จะมีคนส่งให้ แล้วไปเช่าละครไทยมาดู ทั้งละครใหม่ละครเก่า เราก็ไม่เข้าใจว่าแล้วทำไม ผมเลยมาอยู่กับเพื่อนต่างชาติ เพื่อนเกาหลีที่จะบังคับให้เราต้องพูดภาษาอังกฤษ ทุกวันนี้ก็ยังคบกันอยู่”

เมื่อปรับความรู้ทางภาษาเรียบร้อยแล้ว

ก็ได้เวลาเรียนสิ่งที่ต้องการ

“ผมไปเรียนที่ Monash University คือเราไปเรียนปริญญาโท แต่เขาไม่ยอมให้เรียนเลย ให้เรียน Graduate Diploma ๑ ปีก่อน

...พอเรียนปีหนึ่งจบ ผมไม่ชอบโรงเรียน อยากจะเปลี่ยนที่เรียน ไปได้ที่แทสมาเนีย ยู ที่โฮบาร์ต เลยย้ายจากเมลเบิร์นไป

...เมืองนี้ถ้าคนชอบธรรมชาติจะชอบเลย เพราะสวยตระการตามาก อาหารทะเลก็อร่อย แล้วตอนนี้มีวิวเซียมที่ดีที่สุด ชื่อโมนา MONA (Museum of Old and New Art) จะเป็นวิวเซียมที่เอาของเก่าของใหม่มาโชว์ด้วยกัน มีเพนดิงแค่ ๒ เปอร์เซนต์ ที่เหลือเป็นงานอื่นๆที่แปลกๆ พอมีวิวเซียมนี้ แทสมาเนีย โฮบาร์ตเปลี่ยนเลย คนจะแหกกันมาเพื่อมาดูวิวเซียมนี้

...ผมเลยมาเรียนปริญญาโทที่นี่ ซึ่งมีคนไทยเหมือนกัน แต่มีน้อยกว่าเมลเบิร์น แต่ข้อเสียคือพอมีน้อยก็เลยยิ่งติดกันเลย ส่วนใหญ่คนไทยจะมาเรียนเอ็มบีเอ บิสเนสคอร์ส แต่เราไปเรียนอาร์ตเลยง่ายที่ปลีกตัวได้

...พอไม่ไปแสวงเอาท์กับกลุ่มเพื่อนคนไทย เพื่อนฝรั่งก็เริ่มอยากรู้จัก ผมเลยเริ่มมีเพื่อนฝรั่ง แล้วจะเป็นเพื่อนที่มีอายุหน่อย เป็นคนที่มีความใจเย็น เราพูดอะไรเขาก็ใจเย็นฟัง แล้วพูดกับเราซ้ำๆได้ เราเลยมีเพื่อนผู้ใหญ่มาตั้งแต่ตอนนั้น”

และหนึ่งในเพื่อนที่รู้จักตอนนั้นได้คบหาจนเป็นคนรู้ใจ และใช้ชีวิตร่วมกันมากกว่า ๑๕ ปี

นี่เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้คุณวิภูผูกพันอยู่ที่ออสเตรเลียมาจนทุกวันนี้

“พออยู่ๆไปก็เริ่มเบื่อ เริ่มเหงา เลยหาวิธีแก้เบื่อด้วยการเล่นอินเทอร์เน็ต หาเพื่อน สมัยก่อนจะมีเมสเสจบอร์ด คือคนที่เบื่อก็ไปโพสต์บนบอร์ด คนที่มามีอ่าน

เขาติดใจเขาก็เขียนกลับมาหา

...เราคิดว่าจะได้เพื่อนฝรั่งมากขึ้น ปรากฏว่าทำวิธีนั้นเลยไปเจอกับดิน ที่กลายเป็นแฟนกัน เขาก็อยู่ที่โฮบาร์ต

...ตอนนั้นเราเขียนว่า อยากหาเพื่อนที่มีอายุมากกว่า เขาก็เขียนมาว่าสนใจจะรู้จัก เขาถามอายุเรา แล้วบอกว่าเขาแก่กว่าหนึ่งเดือน เป็นนักขับรถแข่ง เราอ่านแล้วก็สนใจเลยว่าเขาคือใคร พอเขาให้เบอร์มาเลยโทร.ไปคุย แล้วนัดเจอทานข้าวกัน

...วันที่นัดเจอที่ร้านทานข้าว ตอนที่เขาเดินเข้ามา ูบแรกที่เราเห็น เราบอกตัวเองเลยว่า

...This is the guy I want to spend the rest of my life with

...ประโยคนั้นมันผุดขึ้นมาเองว่า ผู้ชายคนนี้เป็นคนที่ฉันจะใช้ชีวิตอยู่ด้วยจนวันสุดท้าย แล้วจากตอนนั้นมา อยู่กันมา ๑๖ ปีแล้วครับ

...ส่วนดิน เขาบอกว่าจำไม่ได้ว่ารู้สึกยังไง เพราะเขาตื่นเต้นมาก ที่ผมจำได้คือเขาสั่งแซนวิชผักมาทาน แล้วผมมารู้ทีหลังตอนอยู่ด้วยกันว่า เขาไม่กินผัก แต่เขาตื่นเต้นมากจนสั่งไม่ถูก (หัวเราะ)

...แล้วรถแข่งที่เขาขับเป็นรถที่เขาสร้างขึ้นเองกับพ่อเขา แล้วขับแข่งกันเป็นงานอดิเรก ส่วนงานจริงๆเขาเป็นคอมพิวเตอร์โปรแกรมเมอร์ เป็นที่ปรึกษาให้กับบริษัทต่างๆในการสร้างหรือวางระบบ เขาชำนาญการทำเว็บของบริษัทใหญ่ๆ

...แล้วจากดินเราเลยทำเรื่องเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้เยอะมาก เพราะหัวคิดเขาจะเป็นสตรีทเจอร์มาก ซึ่งมีประโยชน์มากกับการทำงานศิลปะ เพราะเราจะคิดอะไรจะจัดกระจาย แต่พอไปคุยกับดินแล้วเขาจัดเรียงระบบให้หมดเลย

...อย่างการขอทุน เราเขียนเสร็จคิดว่า โอโฮ---เพอร์เฟคท์ แต่ดินอ่านแล้วบอกไม่รู้เรื่องเลย เขาจะจัดระบบให้

“ถ้าถามว่าดินที่ไหนดี ต้องบอกว่าดินจากจีนครับ จากจีนต่อเจิ้ง ที่ทำพอร์ซเลนดีที่สุด เป็นเมืองที่ทำส่งออกลายคราม”

หมดเลยว่า คุณอย่างนี้ต้องใช้ภาษาแบบธุรกิจแบบนี้ พอเขียนแบบนี้แล้วจะเข้าใจง่าย ถ้าเราเขียนภาษาฮาร์ต คนอ่านก็ไม่รู้เรื่อง เขาช่วยผมในด้านนี้เยอะ”

การใช้ชีวิตร่วมกันของทั้งสองแม่จะติดขัดในตอนเริ่มต้น แต่ก็ผ่านมาได้

“ตอนนั้นเขายังไม่แสดงตัวว่าเป็นเกย์ เขาคิดว่ามาคบกับนักเรียนเอเชียที่ปลอดภัยที่สุด ไม่มีใครรู้ แล้วนักเรียนเอเชียคบเสร็จ เรียนจบ ก็กลับเมืองเขา แต่เราไม่ใช่อย่างนั้น อยู่ติดเลย

...คือพอดคบกันสักสามสี่เดือน เขาก็ชวนว่าแทนที่จะแยกกันอยู่ ก็มาอยู่บ้านด้วยกันก็แล้วกัน จำได้ว่าเป็นช่วงอีสเตอร์ ฮอลิเดย์ เพราะฉะนั้นเวลาเราฉลองครบรอบปี ก็จะไม่ตรงกัน เพราะอีสเตอร์ฮอลิเดย์เปลี่ยนตลอดเวลา

...แล้วพอเขาชวนเราย้ายมา เขาก็บอกว่า เขาต้องเปิดเผยแล้ว ไม่อย่างนั้นคนจะเริ่มเห็นและพูดไป เพราะโฮบาร์ตเป็นเมืองเล็ก แล้วเราเป็นเอเชียก็ยิ่งโดดเด่นขึ้นมาอีก

...เราก็หวังว่า ตายแล้ว---เธอจะมาบอกพ่อแม่เธอเพราะฉัน ก็หนักนะเหมือนเราแบกภาระไว้ ถ้าเกิดพ่อแม่เขาให้ออกจากบ้าน จะเอาอะไรยังไง

...ในที่สุด เขาก็บอกให้พ่อแม่มานั่งคุย มีพี่น้องสามคนด้วย พอเขาบอกคุณแม่เขาซ็อก คุณพ่อเขาเดินออกจากห้องไป เพราะพ่อกับเขาสนิทกันมาก

...ตอนแรกดินแพลนว่าจะมารับผมพาไปเจอแฟมิลี่ แต่ที่นั่นมันไม่เป็นอย่างที่คิด เขาก็ตกใจ เสียใจมาก แต่พี่ชายคือไม่เคล็ด ดีมาก เขาขับรถมาหาผม มารับไปที่บ้าน บอกว่า ฉันเป็นพี่ชายดิน ฉันใหญ่ที่สุดในบ้าน ทุกอย่างขึ้นอยู่กับฉัน

...เขาก็มาพาเราไปแนะนำให้พ่อแม่รู้จัก พอไปถึงพ่อแม่ก็มารยาทดีคุยกับเรา ตอนหลังพ่อได้คุยกับเขาก็โอ.เค. ตอนนั้นก็สนิทกันเลย เราทำอาหารไทยให้เขากิน

ดินมาเมืองไทยก็พาพ่อเขามาเที่ยว พ่อลูกก็กลับไปสนิทกันยิ่งกว่าเดิมอีก เหมือนเขาผ่านตรงนั้นมาแล้ว

...ส่วนคุณแม่ผมก็รู้อยู่แล้วว่าผมเป็นอย่างนี้ เด็กๆคุณแม่เคยพาผมไปหาจิตแพทย์ด้วยนะครับ ไปคุย แต่จำได้ว่าตอนนั้นจะเป็นแบบโบราณ หมอให้เขียนรูปผู้หญิง รูปผู้ชาย รูปบ้าน คุยกับเราเสร็จก็ให้ไปรอข้างนอก เรียกคุณแม่เข้าไปคุย

...คุณแม่ก็คงรู้มา แต่ไม่พูด คุณหมอบอกว่าถ้าเกิดไม่ยอมรับ จะพูดอะไรไปคงไม่มีประโยชน์ ต้องให้เด็กยอมรับเอง

...แล้ววันหนึ่งผมคุยกับคุณแม่แล้ว ก็บอกคุณแม่ว่าผมเป็นเกย์นะ ประโยคแรกที่แม่ถามคือ

‘หนูอยากจะคุยกับอาจารย์เสรีมั๊ย แม่รู้จักอาจารย์’

...หลังจากนั้นก็ไม่ได้คุยอะไรกันอีก ...ผมกับดินอยู่ด้วยกันมาหลายปี ทำเรื่องเป็นซิติเซ่นแล้ว มีหน้าที่ต้องไปเลือกตั้ง ถ้าไม่ไปจะโดนปรับ”

ส่วนเรื่องเรียน คุณวิภูจบด้าน Ceramic Art and Design ได้เกียรตินิยม ทำให้เขาได้รับข้อเสนอดีๆทันทีที่เรียนจบ

“ทางมหาวิทยาลัยออฟเฟอร์ให้ทำงานวิจัยเรื่องอะไรก็ได้ 6 เดือน เหมือนอยากให้เราได้หาความรู้เพิ่มเติม ตอนจบตรีทำเรื่องเมอร์เมด เอนางสุพรรณมัจฉามาใช้ในงานเซรามิก สื่อถึงการอยู่ระหว่างโลกสองโลก

...คือนางสุพรรณมัจฉาเป็นลูกทศกัณฐ์ แต่มาเป็นแฟนหนุมาน ก็เหมือนติดอยู่ระหว่างโลกแห่งความดีกับความชั่วไปไหนไม่ได้ เหมือนกับเราที่อยู่ระหว่างอีสต์กับเวสต์ รู้สึกเหมือนเราอยู่ตรงกลางระหว่างออสเตรเลียกับไทย ไม่รู้จะอยู่ตรงไหนดี ก็เอาเมอร์เมดมาทำงานชุดนั้น เสนอไปแล้วเขาชอบ ก็ให้เราอยู่ต่อ ทำ

งานต่อ ทำงานเพิ่ม

...เขาหวังว่าหลังจาก 6 เดือนเราจะทำอะไรต่อ แต่เราไม่ได้ทำ ตัดสินใจไปอยู่แจมแพคตอรี ซึ่งเป็นของรัฐบาลออสเตรเลียที่ทำขึ้นมาเพื่อรองรับนักศึกษาที่เรียนศิลปะ แต่จบมาแล้ว ยังไม่รู้จะทำอะไร ตรงนี้มีสี่สาขาคือ เซรามิก กลาส เฟอร์นิเจอร์ แล้วก็เมทัล

...ปีหนึ่งเขาจะเลือก 2 คนให้มาอยู่ในสตูดิโอ เขาให้ที่ทำงาน เราจะได้พัฒนางานของเราไป พอได้งานที่พัฒนาแล้วจะมีโฮลเซลมาซื้องาน แล้วส่งขายทั่วประเทศ

...พอผ่านไป 2 ปี ก็เหมือนเราได้สร้างฐาน ได้คอนเนคชั่นแล้ว ก็สามารถออกไปทำของเราเองได้ ซึ่งถ้าไม่มีตรงนี้เด็กเพิ่งจบมาใหม่ๆ บางทีก็กลัวจะไปทางไหน

...ของผมเขารับผมกับเพื่อนอีกคนไปอยู่กับ Kristen เขาแก่กว่าผม 4-5 ปี แต่กลายเป็นเพื่อนสนิทกันมาจนบัดนี้ การทำงานก็ใกล้ๆกัน

...ที่นี้พอจะมาทำที่แจมแพคตอรีก็ต้องย้ายเมืองจากโฮบาร์ตมาแอดิเลด ซึ่งตรงนี้ก็ถือเป็นจุดสำคัญของชีวิต เพราะดินตัดสินใจจะย้ายไปแอดิเลดด้วย เขายอมทิ้งงาน ทิ้งบ้าน ทิ้งทุกอย่างของเขาไป

...พอตรงนี้ก็เกิดก็เหมือนกับคำมั่นสัญญาของเรามันชัดเจนขึ้นมากกว่าการที่ย้ายมาอยู่ด้วยกันเฉยๆ แต่ที่เขาพร้อมจะย้ายมาอยู่กับเราเพื่อสนับสนุนเรา พอถึงตรงนี้เรารู้สึกว่าความมั่นคงมันเห็นอยู่ดินไปหางานใหม่ที่แอดิเลด

...ผมทำอยู่ที่นั่น 2 ปี ส่วนใหญ่เขาจะให้ทำงานฟังก์ชันนอล เป็นของใช้ แต่ผมเป็นคนทำงานแบบนี้จะไม่รุ่ง คือทำถ้วยทำชามนี่มันขายไม่ได้ ไม่มีคนชอบ

...แล้วตั้งแต่เด็กๆผมเคยไปเช่าร้านที่จตุจักรกัน 3 คน แล้วเอางานเซรามิกเราไปขาย คิดว่าสวยแล้ว เก๋แล้ว แต่มัน

“ปีค.ศ.๑๙๙๕ ผมไปที่เมลเบิร์น และต้องไปเรียนภาษาอยู่ ๑๐ เดือน
เป็นการจากบ้านครั้งแรกซึ่งโหดมากเลยครับ”

ทางแมววิ่งหลังบ้าน

ช็อคกี้กับไลลา

ชายไม่ออก คนอื่นทำกระเป๋ายาฮาติดย
หนึ่งได้ห้าหกพันบาท เราได้ ๒๐๐ นี่
ดีใจมากแล้ว”

ที่แจมแพคตอรีนี่เอง ที่คุณวิญได้
ค้นพบแนวทางในการทำเซรามิกอาร์ตส
ของตัวเอง

“ตอนมาแจมแพคตอรีผมก็มานั่ง
ทำพวกนี้อีก ซึ่งคนอื่นเขาทำรุ่ง ชายที่
เป็นร้อยๆชิ้นเลย เราพยายามทำ แต่มัน
ไม่เวิร์ก เลยตัดสินใจทำอย่างอื่นแทนก็
แล้วกัน

...ผมเลยมานั่งปั้นสิ่งที่เราเคยทำ
เป็นตัวเล็กๆ ทำเป็นกาน้ำชา เป็นสัตว์
ประหลาด ที่ใช้งานไม่ได้ ได้แต่วางโชว์
ปรากฏว่าขายได้ขายดี แล้วราคาเราตั้งไป
๖๐-๗๐ เหรียญ ร้านบอกว่าไม่ได้ๆ ของ
แบบนี้ต้องตั้งราคาสูง ๒๐๐-๓๐๐ เหรียญ
ถือเป็นงานอาร์ต

...เรารู้ทางแล้วว่าของที่เราทำต้อง
เป็นของแบบนี้ ของที่แปลกๆที่ไม่มีใคร
ทำกัน ราคาแพงๆ ราคาถูกคนไม่สนใจ
แล้วงานอาร์ตพีชพวกนี้ ไปขายที่ตลาด
๒๐ เหรียญ ๓๐ เหรียญก็ขายไม่ได้ แต่
พอไปอยู่ในแกลเลอรี ขายเป็นร้อยเหรียญ
ขายดีมาก

...คือดวงเราไปทางนี้แล้ว เลย์รู้ว่า

อะไรที่เป็นงานฟังก์ชันนอล เป็นของใช้
งานได้ ไม่รุ่งแน่ แต่พอมาทำตรงนี้ เรา
ก็แสดงตัวเองออกมาได้

...ตอนที่จบจากแจมแพคตอรี
คุณเตอร์ของแกลเลอรีชื่อ Object อยู่ที่
ซิดนีย์ เขาเห็นงาน เขาก็มาเชิญให้ไปเป็น
ส่วนหนึ่งของงานมาติกราส์ ๒๐๐๐ ผม
เลยทำงานเซ็ทหนึ่งชื่อ S&M Mermaid

...ตอนที่ไปถึงออสเตรเลียที่ไปเรียน
ภาษา เราก็ได้ไปงานมาติกราส์นั้นเป็นครั้ง
แรก มันเหมือนเปิดโลก เพราะรู้สึกว่
ทำไม่ออสเตรเลียช่างเปิดกว้างเรื่องไฮโม
เช็กชวลได้มากขนาดนี้ เป็นเหมือนการ
ฉลองเลย คนไทยไม่ได้รังเกียจ แต่ไม่
ได้สนับสนุนชัดเจน”

สองปีที่เอ็ดเลด เป็นการเริ่มต้น
เมื่อมันคงแล้ว คุณวิญได้ย้ายไปอยู่ที่เมล
เบิร์น

“ตอนแรกตั้งใจว่าจะไปอยู่เมลเบิร์น
ปีหนึ่ง แล้วขยับไปซิดนีย์ปีหนึ่ง แต่พอ
อยู่เมลเบิร์นแล้วชอบทั้งคู่ เลยตัดสินใจ
ตั้งรกรากที่เมลเบิร์น

...ตอนนี้เมลเบิร์นได้เป็นเมืองที่น่า
อยู่ที่สุดในโลก ๓ ปีติดกัน เพราะคุณภาพ
ชีวิตดี มีวัฒนธรรม มีโอเวนที่ตลอดปี
เศรษฐกิจดี อาชญากรรมน้อย

...เมลเบิร์นเป็นเมืองประหลาดมาก
ของที่ดีๆจะไม่มีคนเห็น เพราะมันจะไป
อยู่ตามซอกหลังตึก ถ้าไม่รู้จักก็จะไปเดิน
อยู่แต่ด้านหน้า ซึ่งของจะเหมือนทั่วไป
แต่ถ้าได้ไปเดินตามหลังตึก ซอกตึก ตรง
นั้นจะทำใหม่สวยเก๋เท่เลย เป็นดีไซเนอร์
เก๋ๆ

...พอตั้งรกรากก็เลยตัดสินใจมีลูก
เป็นลูกแมว ๒ ตัว กลายเป็นชีวิตจิตใจ
เลย นีมาอยู่เมืองไทยโทรศัพท์ไปถามว่า
แมวเป็นไง คิดถึงแมว ไม่ได้คิดถึงแฟน

...แมวนี้ตกเย็นก็ใส่เชือกจูงพาไป
เดิน เขาชอบออกไปเดินเล่น แต่เราเลี้ยง
ดี เพราะแมวจะมีปัญหาเยอะคือชอบกิน
สัตว์พื้นเมือง ไปทำความสกปรกให้บ้าน
อื่น แต่แมวเราเลี้ยงแบบในบ้าน แต่ด้วย
ความรักแมว เราเลยต่อกรงแมวใหญ่ๆ
อยู่หลังบ้าน เป็นทางเดินขึ้นลงตามกำแพง
บ้าน ให้แมวออกไปเดินได้

...แต่อีกปีหนึ่งก็มีเพิ่มข้างหน้าบ้าน
อีกปีก็มีข้างๆ ตอนนี้เลยมีกรงแมวรอบๆ
บ้าน จากนั้นก็มีชั้นในบ้าน ในออฟฟิศ
...ตอนนี้อยู่ด้วยกันมา ๕ ปีแล้ว
ครับ”

ที่นี่ คุณวิญมีโอกาสทำงานและจัด
แสดงอย่างสม่ำเสมอ

“วันที่นัดกับดิน ตอนที่เขาเดินเข้ามา วุบแรกที่เราเห็น เราบอกตัวเองเลยว่า ชายคนนี้เป็นคนที่ฉันจะใช้ชีวิตอยู่ด้วยจนวันสุดท้าย นี้อยู่กันมา ๑๖ ปีแล้วครับ”

“ก่อนมาเมืองไทยผมทำงานที่สตูดิโอเล็กๆ ที่ St.Kilda เป็นโกดังเก่าๆ อยู่ใกล้ทะเล ห่างจากบ้านครึ่งชั่วโมง แต่ใกล้ตัวเมืองมาก ไปมาสะดวก เลยเหมือนเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ใครไปใครมาก็แวะมาเยี่ยม

...ทำที่นี่มาเป็นสิบกว่าปีแล้วครับ แชร์กันกับเพื่อนอีกสองคน มีน้องนักเรียนไทยที่มาเรียนภาษามาสัมผัสเป็นผู้ช่วยงานสองคน เขียนใบสมัคร ส่งรูปงานมาก็เลยรับไว้ แล้วยังเป็นเพื่อนกันมาจนถึงปัจจุบันนี้ ตอนน้องมาช่วยจะทำงานได้เร็วมาก พอน้องเรียนจบกลับเมืองไทยงานช้าเลย

...การทำงานในสตูดิโอเล็กๆนั้นช่วยสอนให้เป็นคนที่มีการจัดการดี คือถ้าจัดการไม่ดี ห้องทำงานก็จะรกมาก จะวางงานเปี้ยก งานแห้งตรงไหน งานเผาแล้วยังไม่เผา จัดไม่ดีไม่มีที่เดิน

...การทำงานในห้องเล็กก็ส่งผลต่อรูปแบบของงานที่ทำ มารู้ตัวตอนขยายห้องแล้วเอาชั้นวางของออก ห้องทำงานกว้างโล่ง ความคิดมันแล่นปรี๊ดปรั๊ดกว่ามากๆ งานก็ขึ้นใหญ่ขึ้นด้วย

...ผมเคยทำงานที่บ้านอยู่พักหนึ่งเพื่อประหยัดเงิน แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

เพราะไม่ได้ทำงานเลย มัวแต่ทำความสะดวกสบายบ้าน จัดสวน เล่นกับแมว สุดท้ายยอมเสียเงินเช่าสตูดิโอดีกว่า

...ก็เช่าสตูดิโอมากกว่าสิบห้าปี ก่อนมาเมืองไทยคราวนี้เจ้าของบอกจะเอาคืนคือจะขายทำคอนโด ได้เงินก้อนดีกว่าให้เช่า ผมเลยต้องอพยพย้ายของหาที่ใหม่

...สุดท้ายเลยตัดสินใจซื้อตึกเองคือดอกเบียเงินกู้มันถูกมาก ตอนนี้อ่าเช่ากับค่าผ่อนต่างกันไม่มาก ซื้อเลยคุ้มกว่าเลยซื้อสตูดิโอใหม่”

คุณวิภูเป็นศิลปินอิสระที่ถือว่าประสบความสำเร็จที่สุดคนหนึ่งในแนวทางของตนเอง

“ผมทำงานแล้วมีการแสดงงานแล้วขายงาน จริงๆผมไม่เคยเชื่อเรื่องโชคดี คือทุกครั้งที่มีงานจะขายได้หมด แต่จริงๆเราตั้งใจทำงาน เหนื่อยมาก จะบอกว่าโชคดีทั้งหมดก็ไม่น่าจะใช่ แต่ถ้าบอกว่าโชคดีที่คนเขาเห็นงานเรา แล้วเขาชอบ เขาก็ซื้อเลย

...อย่างมามีงานที่เมืองไทยหนแรกที่สุรพล แกลเลอรี ผมก็ขายหมดเหมือนกัน ครั้งที่ ๒ ที่ ๓ ก็ขายหมด ซึ่งคุณสุรพลก็ช่วยจัดการเยอะมาก แต่ตอนนี้ปิดไปแล้ว ผมมาแสดง ๓ ครั้งแล้วตั้ง

แต่ค.ศ.๒๐๐๕ มาทุกๆ ๒ ปี โชว์กับคุณสุรพล ๒ ครั้ง กับจุฬารัตน์ เซ็นเตอร์ ๑ ครั้ง งานทั้งสามครั้งเป็นงานที่ทำมาจากออสเตรเลีย

...แต่ครั้งต่อไปที่จะแสดงปีหน้าผมมาทำที่นี่ ตอนนี้อยู่ไม่คอนเฟิร์มเวลาน่าจะเดือนพฤษภาคม ชื่อเรื่องเต่าแก้มแดง”

ชื่อนิทรรศการน่ารักๆนี้ ผ่างสารบางอย่างที่ต้องการสื่อเช่นเดียวกับงานทุกๆชุดของเขา

“คือตอนที่ทำงานที่ออสเตรเลียทำเรื่องกระต่ายกับต้นผกากรอง จะเป็นคอมเมนต์เกี่ยวกับออสเตรเลียแบบอ้อมๆนิดหนึ่ง ว่าที่นี่เป็นเกาะ มีชาวอะบอริจินี้อยู่ก่อน แล้วก็มิกกลุ่มคนผิวขาวมา พอมาก็เอาของที่ที่จะทำให้เมืองออสเตรเลียเป็นคล้ายกับบ้านเกิดเมืองนอนของเขามาด้วย สิ่งหนึ่งคือกระต่ายที่เอามาเลี้ยง เพื่อจะได้ไปล่า จะได้รู้สึกเป็นอังกฤษมากขึ้น

...แต่ที่นี้กระต่ายหลุดออกไปแล้วกระต่ายไม่ใช่สัตว์พื้นเมือง ก็ไปทำลายระบบนิเวศของออสเตรเลียจนกระทั่งปัจจุบันนี้ คือคนคิดว่ากระต่ายน่ารัก แต่ไม่รู้ตัวที่น่ารักนี้แล้วร้ายแค่ไหน มันไปกัด ขุดหลุม แย่งที่นอน ตัววอมแบต

“ตอนนั้นเขายังไม่แสดงตัวว่าเป็นเกย์ เขาคิดว่ามาคบกับนักเรียนเอเชียนี้ ปลอดภัยที่สุด ไม่มีใครรู้ แล้วนักเรียนเอเชียคบเสร็จ เรียนจบ ก็กลับเมืองเขา แต่เราไม่ใช่อย่างนั้น อยู่ติดเลย”

อยู่ไม่ได้ ก็ตายหมด

...อันที่ ๒ ต้นผกากรองที่เมืองไทย เป็นดอกไม้ที่สวยงาม แต่ที่ออสเตรเลียเป็นพืชที่ต้องฆ่าทิ้งทันที เพราะมันแพร่ขยายเร็วมาก ทำลายระบบนิเวศเหมือนกัน

...ผมอยากจะทำคอมเม้นท์ว่า คนที่เข้ามาที่ออสเตรเลียมีทั้งที่มาทำดีและไม่ดี รวมถึงเราด้วย ที่ข้ามมาจากเอเชีย มาทำอะไรก็ไม่รู้อยู่ตรงนี้ แต่แทนที่จะพูดเรื่องนี้โดยตรงมันก็แรงไป เราเลยหยิบเอาสัตว์ที่น่ารักมาใช้ ในขณะที่เดียวกันที่ทำเรื่องนี้ก็มีเรื่องโป๊อปที่เฟลเข้ามาด้วย มีเรื่องผู้อพยพ

...ที่นี้พอมายทำเมืองไทยผมก็อยากใช้คอนเซ็ปต์เดิม แต่ให้เกี่ยวกับเมืองไทย มาหาข้อมูลก็ได้รู้ว่าเต่าแก้มแดงเป็นเต่าที่คนนำมาจากต่างประเทศ แล้วนำมาเลี้ยงไว้เพราะเป็นตัวเล็กๆ น่ารัก แต่พอมันโตไม่น่ารัก คนก็เอาไปทิ้ง ไปปล่อย

...เต่าแก้มแดงเป็นเต่าที่ปรับตัวได้ดีมาก สามารถอยู่ได้ในแหล่งน้ำหลายพื้นที่ของประเทศไทย เพราะฉะนั้น จึงสามารถเบียดเบียนพื้นที่การหากินและวิถีชีวิตของเต่าพื้นเมืองของไทย ทำให้เต่าพื้นเมืองไทยหายไปหมด

...อีกอันหนึ่งคือผักตบชวา ซึ่งไม่ใช่ของไทยอีกเหมือนกัน แต่ผักตบชวาก็ไม่ใช่จะเสียหมดนะ ถ้าเกิดทำดี อย่างในหลวงทรงนำมากัน ดูธาตุเหล็กออกจากรูน้ำก็ได้ หรืออย่างเต่า ถ้าเลี้ยงดีก็เป็นของน่ารักอยู่ในบ้าน คือทุกอย่างมีทั้งดีและเสียก็อยู่ที่คนจะมอง เราก็เอาเรื่องนี้มาเล่น”

ทราบหรือไม่ว่า คนอื่นเขามองงานของคุณอย่างไร

“เขาบอกว่างานสนุก อย่างแรกก็เห็นคืองานทุกชิ้นจะเห็นความสวยก่อน อันนี้จะดึงคนเข้ามา พอคนเข้ามาดูเขาก็จะรู้สึกว่ามันมีมากกว่าสวยงามนะ มันมีเรื่องอะไรสักอย่างหนึ่ง มีซีเรียสเมสเสจอยู่

...เวลาทำงานแล้วผมจะไม่ค่อยได้เก็บงานตัวเอง มีอยู่ ๒ ชิ้นที่เก็บ เป็นงานเก่าที่ผมชอบมาก แต่ปรกติเป็นศิลปินพอใครจะซื้อ เราก็ต้องขายหมด ไม่อย่างนั้นมันอยู่ไม่ได้ ผลิตออกมาแล้วมีคนอยากได้ก็ต้องให้ คิดว่าเราทำเองใหม่ก็ได้แต่ไม่เคยได้ทำเลยครับ เพราะอารมณ์เราจะไม่ได้อย่างนั้นแล้ว พลังก็ไม่เหมือนกัน

...งานผมมีคอลเลคเตอร์ทั้งไทยทั้งต่างชาติที่ตามเก็บ แล้วมีงานหลายชิ้นที่ได้ไปอยู่ในพิพิธภัณฑ์ ซึ่งผมดีใจมาก

...การทำนิทรรศการครั้งหนึ่ง ถ้าที่ออสเตรเลียจะมีงานประมาณ ๑๕-๒๐ ชิ้น แต่เมืองไทยเวลาทำที่จะเยอะกว่าเพราะทางแกลเลอรีเมืองไทยจะชอบงานเยอะๆ เอาเต็มๆ แต่ที่นั่นเอาแบบไม่ต้องเยอะมาก”

ทุกวันนี้นอกจากทำงานศิลปะเรา มิกของตัวเองแล้ว คุณวิญยังต้องเดินทางบ่อย เพื่อต่อยอดการทำงาน

“ส่วนใหญ่จะมีคนเชิญไปร่วมสัมมนาไปทำเวิร์กช็อป ไปเลคเชอร์ เพราะวงการเรามิกมันเล็ก รู้จักกันง่าย รู้จักกันหมดแล้วสังคมคนทำงานเรามิกเป็นสังคมที่มีความเป็นมิตรดีมาก ช่วยเหลือกันดี มีเครือข่ายกว้างขวางทั่วโลก ที่สำคัญคนทำงานเรามิกส่วนใหญ่ทำกับข้าวอร่อยมาก (หัวเราะ)

...ผมคิดว่าถ้าผมไม่ทำงานเรา มิกผมน่าจะทำงานกับผู้คน เป็นคนชอบจัดการ ชอบจัดกิจกรรม เป็นมาตั้งแต่เด็กๆแล้ว ชอบจัดการแสดงงานโรงเรียน จัดบอร์ด จัดโน่นนี่นั่น โตมาก็ยังชอบจัด เคยคิดว่าถ้าไม่ทำงานปั้น คงไปทำอีเวนท์ ออร์แกนไนเซอร์ เพราะชอบจัดกิจกรรม ชอบงานประสานงานมาก

...เพราะความชอบนี้ เลยจัดโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมผ่านงานเรา มิกอยู่บ่อยๆ จัดมาหลายโครงการแล้ว เช่น Clay Alchemy เป็นโครงการแลกเปลี่ยน

เปลี่ยนวัฒนธรรมที่นำศิลปิน ๑๒ คน เป็นคนไทยหก ออสซี่หก มาเจอกัน ทั้งที่เมืองไทยและที่เมืองออสเตรเลีย มาใช้ชีวิตร่วมกันแล้วก็ทำงานด้วยกัน

...หรือโครงการ ArtKamp ที่อเมริกา โดยเชิญศิลปินหลายๆคนมาทำงานร่วมกันหนึ่งเดือน ตอนจบมีเลี้ยงใหญ่แล้วใช้ผลงานที่ทำเป็นภาชนะเสิร์ฟอาหาร แล่นจะสนุก

...ล่าสุดจัด Beyond Limitations โครงการแลกเปลี่ยนระหว่างศิลปินเกาหลีกับออสเตรเลีย ผ่านระบบ Mentoring Ship จัดที่เกาหลี

...โครงการนี้เปิดโอกาสให้ศิลปินหน้าใหม่ๆได้มีโอกาสเรียนรู้ และทำงานกับศิลปินรุ่นใหญ่ๆซึ่งเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงมาก

...ตอนนี้คิดอยากทำโครงการแบบนี้ที่เมืองไทยบ้าง กำลังค่อยๆเริ่มงานอยู่ครับ

...แต่การจัดงานแบบนี้บางทีมันก็ท้อเหมือนกัน เจอคนที่มาร่วมงานแล้วไม่เข้าใจว่าเราทำอะไร หรือเข้ามาแล้วจะเอาอย่างเดียว ก็จะเปลี่ยๆ เคยถามตัวเองบ่อยๆว่าทำไม เหนื่อยทำไม ทำแล้วได้อะไร เนื้อไม้ได้กิน หนังไม้ได้รองนั่ง ยังเอากระดูกมาแขวนคออีก

...แต่สุดท้าย คนที่เขาเข้าใจ และได้รับประโยชน์จากโครงการจะมาขอบคุณ มาบอกว่า เขาได้อะไรจากโครงการ มีประโยชน์กับเขาอย่างไร เราก็ปลื้ม เกิดกำลังใจทำต่อ ก็เป็นวงจรแบบนี้ไป”

นอกจากงานด้านการศึกษา การให้โอกาสเด็กรุ่นใหม่แล้ว งานการกุศล คุณวิญก็ไม่เคยปฏิเสธ

“คือผมเป็นคนทีติดคอมพ์มาก ถ้าไม่ปั่นงานก็ใช้ชีวิตบนจอเฟซบุ๊ก อินสตาแกรม อีเมลนี่ปรกติเช็คทุก ๑๕ นาที ก็รู้ว่าไม่ค่อยดี เพราะมันทำให้สมาธิสั้น และเสียเวลาทำงาน

...เมื่อก่อนจะชอบอ่านหนังสือมาก

“ทุกครั้งที่มึงงานจะขายได้หมด แต่จริงๆเราก็ตั้งใจทำงาน เหนื่อยมาก โชคดีที่คนเขาเห็นงานเรา แล้วเขาชอบ เขาก็ซื้อเลย”

แต่พอมีเจ้าไอโฟนนี้ อ่านน้อยลงไปทันที ที่แยมคือไม่ได้ซื้อหนังสือน้อยลงตามการอ่าน ยังติดนิสัยชอบซื้อหนังสืออยู่ มาเมืองไทยก็เหมาทำลิปทกลิปเล่ม ขนกลับไปอ่านบ้างไม่อ่านบ้าง สุดท้ายเติมบ้านต้องเอาไปแจก บางทีก็ขายเอาเงินมาทำบุญ

...ที่นี้เมื่อรู้ตัวว่าติดสังคมออนไลน์เลยคิดว่า ควรจะทำการติดนี้ให้เกิดประโยชน์ ตอนนั้นที่ออสเตรเลียมีน้ำท่วมใหญ่ เราดูข่าวอยู่แล้วสงสารเพื่อนร่วมชาติมาก เลยบริจาคเงินไป แต่ก็บริจาคได้ไม่มาก เลยคิดว่าเราเงินน้อยบริจาคได้ไม่มาก แต่เราสามารถบริจาคงานเราได้ งานเรามีพอ และมีคนอยากซื้อเยอะเยาะพอได้เงินมาเราก็บริจาค แต่ทำคนเดียวคงไม่สนุก ชวนเพื่อนดีกว่า

...คิดได้ตั้งนี้ปุ๊บ ก็เฟซบุ๊กหาเพื่อนๆ ศิลปินเลย กะชวนสักห้าคน สุดท้ายได้มายี่สิบคน คนอยากร่วมบริจาคงานเพิ่ม แต่รับไม่ไหวแล้ว ทำอยู่คนเดียว แล้วก็จัดประมูลผ่านอีเบย์ โฆษณาผ่านเฟซบุ๊ก

...สมัยนั้นยังไม่มีเซรามิกอาร์ตีสท์ทำกัน พอทำเลยได้รับการตอบรับสูงมาก อาทิตย์เดียวหาได้กว่าสองหมื่นเหรียญ พอเสร็จงานออสเตรเลีย ยังไม่ทันได้พักดี อ้าว---เมืองไทยภาคใต้น้ำท่วม ก็เอาอีก เมื่อเพื่อนร่วมมาตุภูมิเดือดร้อนจะอยู่เฉยได้ยังไง เลยจัดโครงการ Sooth The South หรือ STS มีศิลปินไทยร่วมบริจาคงานมากมาย

...เราอยู่ออสเตรเลียแต่จัดงานต่างๆ ที่เมืองไทย ทำหน้าที่เหมือนเป็นทางเลือกรื้อ มีต้อง-ฉันทวัฒน์ พรหมวิทักษ์ เพื่อนรักที่เมืองไทยช่วยประสานงาน และจัดการงานที่เมืองไทย

...ทำกันอยู่ประมาณสามอาทิตย์ หายใจเข้าออกเป็น STS ตลอดเวลา ทั้งเหนื่อยทั้งสนุก ได้เจอผู้คนน่ารักๆมากมาย ได้ร่วมบริจาคให้สภาอากาศไทย

เกือบทำเสนาบาท

...และล่าสุดช่วยเนปาล จัด Clay for Nepal อันนี้เป็นนานาชาติมาก เชิญเหล่าศิลปินเซรามิกชั้นเซียนจากทั่วโลกมาร่วม เพื่อนที่ออสเตรเลียก็มาช่วยกันทำ เพราะโครงการมันใหญ่มาก ทำคนเดียวสองคนไม่ไหว

...คนชอบงานเซรามิกนะ เปิดวันแรก งานร่อยกว่าชิ้นขายหมดในเวลาสองชั่วโมง ต้องหามาเพิ่มแล้วจัดอีกวัน สุดท้ายร่วมบริจาคกับ Oxfam Australia ไปกว่าหนึ่งล้านสี่แสนบาท มีความสุขกันทุกคน ทั้งคนจัด คนซื้อ คนรับบริจาค

...โครงการพวกนี้จะไม่ประสบความสำเร็จเลยถ้าไม่มีเฟซบุ๊กนะ ทำบนคอมพ์บนโลกออนไลน์นั้นแหละ พอทำโครงการพวกนี้แล้วมันติดนะ ถึงจะเหนื่อยแต่มีความสุข แล้วรู้สึกว่ามีวิชาชีพของเราก็ทำประโยชน์ให้สังคมได้ด้วย ยิ่งดีใจ”

สิ่งที่เขาได้กับตัวเองก็มีมากมาย “ผมว่าที่ผมชอบจัดการและทำงานกับผู้คน ส่วนหนึ่งน่าจะเป็นเพราะเวลาทำงานเซรามิกในสตูดิโอฉัน มันเงียบเหงามาก คือต้องทำงานอยู่คนเดียวเป็นเวลานานๆ บางที ๖ เดือน ๗ เดือน ๘ เดือน แต่พอมาจัดโครงการต่างๆ จะทำให้หายเหงา รวมทั้งได้พลังงานใหม่ๆจากผู้ที่มาเข้าร่วมโครงการ

...ถ้าไม่จัดโครงการแลกเปลี่ยนผมก็จัดนิทรรศการที่มีผู้คนมาร่วมในการทำงาน เช่น งานสัตว์ประหลาดทำมือ ที่ทำที่เมืองไทย คือผมไปทำงานศิลปินพำนักกับโรงงานเซรามิกที่เชียงใหม่ เลยไปสอนพนักงานทั้งโรงงานปั้นสัตว์ประหลาดดิน เพราะพนักงานส่วนใหญ่ทำงานที่เดียวเลยอยากให้เขาลองทำทุกอย่าง ตั้งแต่ปั้นเผา เคลือบ จนเสร็จ

...จากนั้นก็งานสำเร็จมาจัดเป็นนิทรรศการศิลปะ สอนคุณป้าคุณลุงที่ไม่เคยปั้นงานเลยมาปั้นสัตว์ประหลาด สนุก

มากๆ พอนำมาจัดแสดง คุณลุงคุณป้าก็ปลื้มไปตามๆกัน เราก็มีความสุข

...อีกงานหนึ่งที่ชอบมาก คืองาน ‘รูป รส เรื่อง’ คือจัดเหมือนช้อปปิ้งงานเลย คนที่มาชมได้เห็นรูป รับรส และฟังเรื่องราวชีวิตเรา

...จริงๆคืออยากให้คนที่มาชมงานได้ประสบการณ์ใหม่ๆ คือไม่ใช่แค่ดูแต่งงานเท่านั้น แต่สามารถใช้สัมผัสอื่นๆกับงานเราได้

...ผมเลยจัดทำชุดอาหาร ๑๐๕ ชิ้น สำหรับ ๑๒ ที่ขึ้น แล้วเชิญคนมาชิมอาหารไทยที่ปรุงขึ้นโดยฝีมือศิลปินเอง เสิร์ฟในภาชนะที่จัดทำขึ้น เป็นการแสดงงานที่จัดอยู่นอกแกลเลอรี เพราะไปจัดตามบ้านคน ไปใช้ครัวเขา ห้องรับแขกเขา คืออยากให้รู้สึกเหมือนมางานที่เป็นส่วนตัวที่จัดเป็นพิเศษ

...งานนี้ทำให้คนที่มาชมงานซึ่งไม่รู้จักกันมาก่อน มารู้จักกันผ่านงานของเราสนุกมาก เหนื่อยมากด้วย แต่ยังอยากทำอีก อยากทำที่กรุงเทพฯ แต่คราวนี้อยากจะทำร่วมกับเซฟ ให้เซฟเป็นคนทำอาหาร เราทำแต่งงานเซรามิก น่าจะเหนื่อยน้อยลงนี้คิดโครงการอีกละ ของเก่ายังไม่ทันเสร็จเลย (หัวเราะ)

...พอมาทำงานแบบนี้ ทำให้เห็นว่าคุณนั้นไม่ใช่เป็นแค่วัตถุดิบที่เอามาทำถ้วยโถโอชาม หรือมาทำประติมากรรมแต่เพียงอย่างเดียว แต่มันสามารถนำมาเป็นเครื่องมือที่จะเชื่อมผู้คนเข้าด้วยกันได้อีกด้วย ให้เราต่อยอดขยายวิธีทำงานได้ออกไปอย่างมากมาย การคิดต่างนี้ดีกับการทำงานศิลปะมาก”

ถามถึงวงการเซรามิกบ้านเราบ้างว่าเป็นยังไงในสายตาของคุณวิภา

“เมืองไทยมีคนทำงานเป็นเซรามิกเป็นงานศิลปะมากขึ้น ตอนที่ผมมาเมืองไทยเมื่อปีค.ศ.๒๐๐๕ ไม่มีศิลปินไทยที่รู้จักเลย มีอยู่ ๔-๕ คน คือนับนิ้วมือได้

“วงการเซรามิกมันเล็ก รู้จักกันง่าย รู้จักกันหมด
เป็นสังคมที่มีความเป็นมิตรดีมาก ช่วยเหลือกันดี มีเครือข่ายกว้างขวางทั่วโลก”

เราเลยเริ่มโปรเจกต์ไทย-เซรามิกอาร์ตส์ แล้วทำเว็บไซต์รวบรวมคนไทยที่ทำงานเซรามิกมาใส่ไว้ในเว็บ พอทำอย่างนี้คนก็เริ่มรู้จักศิลปินไทยมากขึ้น เราคอยช่วยประสานงาน

...แล้วตอนนี้เซรามิกฮิตมาก ศิลปินที่ไม่ใช่ศิลปินเซรามิกจะหันมาทำงานเซรามิกกันเยอะมาก กลายเป็นกระแส ผมกลัวว่าถ้ากระแสนี้หมดไปจะเกิดอะไรขึ้นกับคนที่ทำงานเซรามิกกันอยู่แล้ว

...ผมเองจริงๆแล้วชอบเขียนรูป ไปเรียนเขียนรูปเขียนอะไรมา แต่ว่าสุดท้ายกลับมาเขียนรูปลงบนงานเซรามิก งานเซรามิกนี้เป็นงานที่รวมวิทยาศาสตร์และศิลป์เข้าด้วยกันนะครับ

...ศิลป์ คือ การปั้น หรือประติมากรรม การเขียนรูป เขียนลายลงสี หรือจิตรกรรม

...ส่วนวิทยาศาสตร์คือเรื่องของการใช้สารเคมีในการทำน้ำเคลือบ การผสมดิน การควบคุมอุณหภูมิของไฟเวลาเผา

...การทำงานเซรามิกต้องวางแผนงานล่วงหน้า เพราะการปั้นดินต้องใช้เวลานานทำเร็วดินทรุด ทำช้าดินแห้ง ทำเสร็จต้องรอดินแห้งก่อนเผา เผาเสร็จต้องรอดตายเย็น ก่อนจะเปิด เองงานออกมาก็ต้อง

เคลือบ เคลือบแล้วเผาอีกรอบ จะเห็นว่าต้องมีการวางแผนล่วงหน้ามากกว่าจะเสร็จงานหนึ่งชิ้น

...คนชอบถามว่างานชิ้นนี้ใช้เวลาทำนานเท่าไร ชิ้นนั้นใช้เวลาทำเท่าไร ก็ตอบไปว่า ยี่สิบห้าสิบหกปี จริงอยู่อาจจะใช้เวลา ๒ สัปดาห์ในการทำ แต่การจะทำงานให้เสร็จได้ใน ๒ สัปดาห์ ต้องใช้เวลา ๒๕ ปีกว่าจะฝึกฝนความคิดและฝีมือ จนสามารถทำงานชิ้นนี้ได้ มันคือประสบการณ์

...และประสบการณ์นี่เองที่ทำให้เรามีความสามารถ มีความแตกต่างจากคนอื่น ประสบการณ์นี่เองที่ทำให้งานศิลปะมีคุณค่า มีเอกลักษณ์ ลิขสิทธิ์แล้วให้ทำงานแบบที่ทำแบบนี้ก็ทำไม่ได้ ความรู้ ความสามารถยังไม่ถึง ความคิดอ่านยังไม่ตกผลึก

...งานแต่ละชิ้นในปัจจุบัน คือผลแห่งการค้นคว้า ฝึกฝนของ ๒๕ ปีที่แล้ว แต่คนไม่ค่อยคิดไปถึงขนาดนั้น

...ในการทำงานของผม ความคิดและไอเดียๆส่วนใหญ่ จะได้มาขณะนั่งทำงานในสตูดิโอครับ น่าจะเป็นเพราะว่าเวลาที่ไม่ได้นั่งทำงานเราก็มองหารูป หาความคิดใหม่ๆอยู่ตลอดเวลา พอที่นั่งทำงานใหม่ๆ ความคิดตกผลึก ไอเดียก็บึ่งออกมาเอง แต่บางทีมันก็ใช้เวลาเหมือน

กันกว่าจะออกมา นานมาก การนั่งสมาธิบ่อยๆก็ช่วยให้ความคิดรวมตัวได้ดีขึ้น

...ที่นี้พอได้ไอเดียแล้ว ก็เริ่มค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม ยิ่งมากยิ่งดี พอได้ข้อมูลพอแล้วก็เริ่มร่างงานบนกระดาษ หลากๆแบบ พอได้สักห้าหกชิ้นที่พอใจก็จะเริ่มขึ้นรูปด้วยดิน พอขึ้นดินได้สักชิ้นสองชิ้น ไอเดียงานชิ้นต่อไปก็จะพากันมาเอง ไหลมาเทมา ยิ่งทำยิ่งมา บางทีมาเยอะมากก็ทำไม่ทัน (หัวเราะ)

...ปรกติผมจะปั้นงานทีละสองถึงสามชิ้นพร้อมๆกัน ปั้นชิ้นหนึ่ง ก็ทิ้งให้อีกชิ้นแห้ง สลับกันไปมา ถ้าปั้นเร็วไปงานจะทรุดได้ ดินแห้งไม่พอ รับน้ำหนักงานไม่ไหว

...แล้วขณะทำงานบางทีก็ถามความเห็นจากเพื่อนร่วมสตูดิโอ ว่างานเป็นอย่างไร หรือบางทีก็เอาลงเฟซบุ๊ก คอยดูผลตอบรับ และความเห็นจากมวลชน ฟังแล้วก็มาดูว่าจริงไหม ชอบไหม ถ้าเห็นว่าจริงและชอบ ก็แก๊งงานไป ถ้าไม่ชอบ ก็ฟังไว้เพื่อใช้ในอนาคต

...จากการทำงานมานาน ทำให้รู้ว่าถ้าทำงานตามที่คิดว่าคนจะชอบ จะไม่มีคนชอบ แต่ถ้าทำอย่างที่เราชอบ คนจะชอบ”

ในงานของคุณวิริยะจะมีวัฒนธรรมไทยกับออสเตรเลียสอดคล้องเป็นเรื่อง

“จากการทำงานมานาน ทำให้รู้ว่าถ้าทำงานตามที่คิดว่าคนจะชอบ จะไม่มีคนชอบ แต่ถ้าทำอย่างที่เราชอบ คนจะชอบ”

เดียวกันเสมอ

“เขาเรียกผมว่าเป็น Thai Born Australian Artist

...คือความเป็นไทยนี่อยู่ในสายเลือดครับ ตอนอยู่เมืองไทยไม่ค่อยเห็นความสำคัญ แต่พอไปอยู่เมืองนอก จะเห็นความสำคัญขึ้นมาทันที เพราะนี่เป็นรากของเราเป็นตัวตน เป็นสิ่งที่ทำให้เราไม่เหมือนคนอื่น ๆ รอบๆ ตัว ทั้งวิถีคิด รูปแบบการทำงาน และการดำเนินชีวิต มันมีอิทธิพลต่อการทำงานมาก

...ในขณะที่เดียวกัน การใช้ชีวิตอยู่ในออสเตรเลียก็มีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมให้เราทำงานออกมาแบบนี้ เพราะมันเปิดโลกทัศน์เราให้กว้างขึ้น เห็นอะไรมากขึ้น รวมกันกับบุคลิก และความชอบส่วนตัว ทำให้มีงานมีรูปแบบเฉพาะตน

...แล้วออสเตรเลียเป็นเมืองผสมวัฒนธรรม คือมีคนหลายชาติมาอยู่ด้วยกัน การทำงานผสมผสานสองวัฒนธรรม จึงเป็นของที่ผู้คนเข้าใจได้ง่ายๆ

...การอยู่ที่ออสเตรเลียมีดีอีกอย่างหนึ่งคือ รัฐบาลออสเตรเลียสนับสนุนงานศิลปะมาก มีทุนต่าง ๆ นานาให้เรามาทำงาน ภาคเอกชนก็มีทุนให้เหมือนกัน ทุนพวกนี้ช่วยให้ศิลปินมีโอกาสสร้างงานดีๆ

ที่ใช้ทุนสูงได้ รวมทั้งใช้ในการจัดโครงการศิลปะต่างๆ ได้ โครงการงานศิลปะต่างๆ หลายโครงการที่ทำก็ได้รับทุนจากรัฐบาลออสเตรเลีย”

การทำงานศิลปะเซรามิกเป็นเรื่องที่ต้องให้ความใส่ใจ เพราะเป็นสิ่งเปราะบาง คุณวิญชอบและไม่ชอบส่วนไหนของการทำงานตรงนี้บ้าง

“ผมชอบการค้นคว้าหาข้อมูลในการทำงาน หารูป หาสี คิดหาเทคนิคต่างๆ มาทำงาน ทาทางที่จะทำงานให้สื่อเรื่องที่เราอยากสื่อ ชอบการขึ้นรูป การปั้นงานจะสนุกมาก เปิดเทปเพลงหุ่นของอาจารย์จักรพันธ์ฟังไป ปั่นไป มีความสุขมาก บางทีก็ฟังเทปธรรมะไป ปั่นไปก็ดูใจไป เขียนงานก็ชอบครับ ลงลายเส้น ลงน้ำหนักค่อยๆ เห็นผลงานเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา

...แต่จะไม่ชอบอยู่สองอย่างครับ ...อย่างแรกคือการเริ่มงานชุดใหม่หาไอเดียใหม่ๆ หารูปแบบการทำงานใหม่ๆ บางทีคิดอย่างไรมันก็ไม่มา หรือบางทีเวลามันมา มันก็มากันเยอะมาก เลือกทำไม่ถูก เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา ส่วนใหญ่จะเกิดไอเดียบึ่งเวลานั่งทำงานในสตูดิโอหรือเวลานั่งงาน

...อย่างที่สอง คือการรอเปิดเตา

เพราะเผาแต่ละทีต้องรอสองวัน ถึงจะเปิดเตาได้ คือต้องรอให้เตาเย็นลงก่อน ช่วงรอก็จะเกิดการคิดไปต่างๆ ว่างานเสียไหม

...ผมว่าขั้นตอนที่ยากที่สุดคือตอนเผาครับ มีบ่อยๆ ที่ปั้นแล้วส่งเข้าเตาเผาแล้วแตก ปีหนึ่งมีบางชิ้น สองชิ้นที่พลาดเราก็ต้องทิ้งแล้วทำใหม่ จะไม่เก็บ เพราะถ้าไม่ทิ้งเราจะไม่ได้งานใหม่ ถ้าทุบแล้วมันก็เป็นการบังคับให้เราทำงานใหม่ พอทำงานใหม่จะดีกว่าเสมอ

...เพราะอย่างนี้ผมถึงติดกับงานเซรามิก เพราะว่ามันตื่นเต้น ใส่เตาไปรูปหนึ่ง พอเผาออกมากลายเป็นอีกรูปหนึ่งเลย”

เป็นการรอคอยที่น่าตื่นเต้น และมีความสุข โดยเฉพาะเมื่อเห็นงานชิ้นนั้นสมบูรณ์ สวยงามดังที่ตั้งใจปั้นและแต่ง

ใครชอบงานเซรามิกอาร์ต ก็รอพบกับงานชุดใหม่ของคุณวิญ ที่จะมีอะไรใหม่ๆ ให้ได้ชมกันในปีหน้าละคะ

ตอนนี้ถ้าอยากรู้จักเขามากขึ้น ก็เข้าไปดูงานของเขาได้ที่ www.vipoo.com Facebook-vipooarts และ Instagram-vipooarts

มาชมงานคราวหน้า จะได้ต่อติดความคิดที่ซ่อนอยู่ในดินปั้นเหล่านั้น **WW**